

Evaluatie Buurt Aan Zet 2003-2004 binnenstad
Evaluatie wijkprogramma 2003-2004 De Hoven

EEN WIJK VAN 'DEVENTER', DAAR DOE JE HET VOOR

DEVENTER
WIJK
AANPAK

BINNENSTAD

DE HOVEN

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Procesevaluatie**
- 3. Verantwoording resultaten**
- 4. Nabeschouwing en aanbevelingen**
- 5. Overzicht BAZ- en wijkaanpakbudget**

1 Inleiding

In wijk 1 hebben bewoners (in samenwerking met professionals) in de periode 2002-2004 een tastbare bijdrage geleverd aan de meest enerverende Wijkaanpakcyclus ooit. De al langer bestaande 'knip' tussen de binnenstad en De Hoven, zorgt dat bewoners in beide buurten Wijkaanpak een geheel eigen dynamiek geven. In de Hoven heeft Wijkaanpak het fundament verder kunnen verstevigen, met als absoluut hoogtepunt het Hovenfestival met honderden deelnemers en duizenden bezoekers. In de binnenstad hebben de bewoners aan de wieg gestaan van een geheel vernieuwde werkwijze van Wijkaanpak in heel Deventer met het project Buurt Aan Zet (BAZ). De werkwijze van BAZ is vanaf 2003 van toepassing in heel Deventer.

In de verslagperiode is in wijk 1 sprake geweest van drie onafhankelijke wijkaanpakprocessen:

- reguliere Wijkaanpak binnenstad (wijkaanpakcyclus 2003-2004, geen apart wijkprogramma)
- reguliere Wijkaanpak de Hoven (wijkprogramma 2003-2004 'je raakt ondersteboven van de Hoven')
- project Buurt Aan Zet (wijkprogramma binnenstad aan zet 2002-2003, later verlengd naar 2004)

In algemene zin levert Wijkaanpak in wijk 1 een bijdrage leveren aan de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen van participatie van bewoners bij de eigen woon en leefomgeving
- Het verbeteren van leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang in de wijk
- Het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid en samenwerking van organisaties en bedrijven in de wijk.

In zowel de Hoven als de binnenstad is aan deze doelstellingen vorm en inhoud gegeven.

De doelstellingen die aan het landelijke project Onze Buurt Aan Zet zijn gesteld corresponderen met de wijkaanpakdoelstellingen en worden daarom niet apart benoemd.

Binnendstad: Buurt Aan Zet

Het wijkprogramma binnenstad aan zet liep formeel van 1 januari 2002 t/m 31 december 2003, later is het project landelijk met nog 1 jaar verlengd. Het wijkkoppel en de bewoners hebben echter besloten Buurt Aan Zet per 1 juli 2004 al te beëindigen en de nazorg voor het project over te dragen aan het wijkteam binnenstad. Enkele bewonersgroepen hebben sommige lopende projecten nog tot een afronding gebracht, m.b.t. weer andere projecten heeft het wijkteam zaken opgepakt.

De Hoven

Het wijkprogramma 'je raakt ondersteboven van de Hoven' liep formeel van medio 2003 t/m 31 december 2004. De themagroep Contacten in de Wijk en de themagroep Senioren hebben van het wijkteam de Hoven het fiat gekregen door te gaan tot 1 april 2005 om nog enkele projecten tot een goede afronding te brengen.

Het evaluatieverslag is een samenvatting van alle gesprekken, signalen, ervaringen van het wijkteam, taak- en themagroepleden, professionals en het wijkkoppel van wijk 1.

Voor het project BAZ is een extern onderzoekster, Francien Attema, ingehuurd om een onafhankelijke evaluatie uit te voeren. In de hoofdstukken 1, 2 en 4 wordt op dat rapport teruggevallen. Deze evaluatie is in de zomer van 2004 uitgevoerd. Later hebben bewoners en professionals ook meegewerkt aan een landelijke evaluatie van het project Buurt Aan Zet. Deze evaluatie heeft geen wezenlijk toegevoegde waarde gehad ten opzichte van de 'eigen' evaluatie van Francien Attema.

Voor de binnenstad is besloten geen apart wijkprogramma op te stellen voor de reguliere Wijkaanpak en heeft het wijkteam een onafhankelijke rol gespeeld m.b.t. het project BAZ. In de procesevaluatie wordt nader ingegaan op de betekenis die BAZ op de reguliere wijkaanpak heeft gehad.

2 Procesevaluatie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de evaluatie van Buurt Aan Zet (2.2.1 t/m 2.2.10), het wijkprogramma de Hoven 2003-2004 (2.3 t/m 2.3.10) en tot slot de reguliere wijkaanpak binnenstad (2.4)

2.1 Verantwoording werkwijze evaluatie

- Gedurende de projectduur van Buurt Aan Zet zijn de resultaten uit - en de voortgang van het wijkprogramma maandelijks en systematisch besproken in de (overkoepelende) BAZ-groep. Daardoor is steeds op een goede manier de vinger aan de pols gehouden (Plan-Do-Check-Act). In de zomer van 2004 heeft in 3 rondes een evaluatie plaatsgevonden, t.w. 1) het toezenden van een checklist, waarin gevraagd is naar een oordeel over doelstellingen, resultaten, samenwerking, bewonersbetrokkenheid en publiciteit, 2) evaluatiegesprekken met de themagroepen op basis van de ingezonden checklisten, 3) een afrondend gesprek met de BAZ-groep, wijkkoppel en wijkwethouder. De respons van de betrokken bewoners en functionarissen was goed (bijna 80% heeft meegewerkt aan de evaluatie).
- Ook in de Hoven was de voortgang van het wijkprogramma een vast agendapunt in de wijkteamvergaderingen. Wel is hier veel minder diepgaand en inhoudelijk over het wijkprogramma gesproken dan bij het project BAZ. Eind 2004 is het wijkprogramma in het wijkteam de Hoven geëvalueerd. Daaraan voorafgaand hebben de twee themagroepen een eigen evaluatie gehouden, die als input heeft gediend voor de evaluatie in het wijk-

team. Voor de themagroep Contacten in de Wijk geldt dat het organisatiecomité van het Hovenfestival een apart en uitgebreid evaluatieverslag heeft opgesteld over het festival.

2.2

2.2.1 Het maken van het baz-programma (binnenstad aan zet 2002-2003)

Wijkanalyse en veldonderzoek: De wijkanalyse bestond uit een pressurecookerbijeenkomst met 25 sleutelpersonen uit de binnenstad (professionals en bewoners). Als input voor de pressurecooker heeft het wijkkoppel een veldonderzoek gedaan op basis van alle bekende signalen vanuit Wijkaanpak en beschikbare beleidsdocumenten (m.n. de leefbaarheidsmonitor). Op basis van dit veldonderzoek konden de aanwezige sleutelpersonen een persoonlijke knelpunten top-5 opstellen. Het resultaat was een 'shortlist' van knelpunten m.b.t. de leefbaarheid en veiligheid in de binnenstad in volgorde van belangrijkheid.

Keuzeavond: Op een grootschalige bewonersbijeenkomst in november 2001 (beter bekend als de 'schouwburgavond') is de bovengenoemde 'shortlist' getoetst. De aanwezige 180 bewoners konden op basis van het principe 'one-man-one-vote' een keuze maken in het stellen van prioriteiten bij de aanpak van knelpunten. Het resultaat van deze avond was de wijkagenda. De wijkagenda bestond uit, grosso modo, 15 speerpunten die vervolgens zijn geclusterd in thema's.

Vermeldenswaardig is dat de prioriteitenlijst van de deelnemers aan de pressurecooker en de wijkagenda van bewoners, die onafhankelijk van elkaar tot stand zijn gekomen, nagenoeg overkwamen.

2.2.2 Uitvoering van het wijkprogramma binnenstad aan zet

Werken met themagroepen

De speerpunten van de bewoners zijn geclusterd in 5 thema's, waarvoor vervolgens ook 5 themagroepen zijn ingesteld.

- BAZ Veilig
- BAZ Verkeer
- BAZ Schoon
- BAZ Jong
- BAZ Senior

De themagroepen bestonden uit zowel bewoners als functionarissen. Het wijkkoppel heeft hiervoor twee centrale startbijeenkomsten georganiseerd (februari\maart 2002) met vooraf geactiveerde bewoners en functionarissen (50 bewoners en 10 functionarissen). Tijdens deze werkbijeenkomsten hebben de deelnemers zich verdeeld over de 'eigen' thema's. Er vond discussie plaats en elke themagroep heeft een plan van aanpak opgesteld waarin vervolgens zijn benoemd de (algemene) doelen, te behalen resultaten, uit te voeren activiteiten (projecten), en benodigde partners. Na de startbijeenkomsten zijn de themagroepen hun eigen weg gegaan en hebben zij de plannen van aanpak verder uitgewerkt op projectenniveau (activiteiten).

Op de startbijeenkomsten hebben alle themagroepen een eigen werkbudget meegekregen van € 25.000. Met dit budget konden de themagroepen al direct aan de slag met hun plannen, zonder daarover verantwoording af te hoeven leggen aan de overkoepelende BAZ-groep. Tijdens de startbijeenkomsten zijn voor de afzonderlijke themagroepen ook trekkers aangewezen, zogenaamde BAZ-duo's. Het BAZ-duo, bestaande uit een bewoner en een professional, was verantwoordelijk voor de voortgang en het functioneren van de eigen themagroep en vormde de 'linking-pin' tussen de themagroep, het wijkkoppel en de (overkoepelende) BAZ-groep. De BAZ-groep bestond uit de bewonersvertegenwoordiger van het BAZ-duo, aangevuld met 2 extra bewoners en een vertegenwoordiging van de winkeliers en horeca-ondernemers en de binnenstadsmanager. Het wijkkoppel voerde de BAZ-groep aan. De functie en bevoegdheden van de BAZ-groep waren dezelfde als die van het wijkteam.

De leden van de BAZ-groep en van de themagroepen weten niet meer zo goed hoe het maken van plannen in de beginperiode is gegaan. Een aantal personen is ook later aangehaakt. Iedereen vond het wel goed dat met een lijst van prioriteiten van bewoners een wijkprogramma is opgesteld. In de uitwerking was er voldoende ruimte ook met eigen ideeën en creativiteit aan de slag te gaan. Met name de BAZ-groep zijn positief over de wijze waarop deelprogramma's zijn gemaakt, met onderscheid in doelen, resultaten, activiteiten, benodigde partners en budget. Over de keuze om te werken in themagroepen is men heel positief.

In verband met wisselingen en/of het gebrek aan professionele ondersteuning hebben de themagroepen BAZ Verkeer, BAZ Jong en BAZ Senior startproblemen gehad of kwamen ze pas erg laat op stoom. Voor BAZ Verkeer gold dat er aanvankelijk problemen waren m.b.t. de samenwerking in de groep zelf. Ook dat heeft de voortgang gestagneerd. Na het overwinnen van deze aanloopproblemen heeft de groep de draad uitstekend opgepakt. Bij BAZ Senior is pas aan het eind van het project een professionele werker toegevoegd. Vanaf dat moment is deze groep in een flinke stroomversnelling gekomen en heeft een inhaalslag

m.b.t. te behalen resultaten plaatsgevonden. Voor BAZ Jong geldt in grote lijnen hetzelfde als voor BAZ Senior, met als bijkomend probleem dat de bezetting van de groep minimaal was.

Werken met taakgroepen

In het kader van BAZ is geen sprake geweest van formele taakgroepen, op een enkele uitzondering na. Eigenlijk liep taak- en themagroep een beetje door elkaar heen. De themagroepen waren dermate groot en de continuïteit in de groepen was dermate hoog, dat de themagroepen zich op onderdelen opsplitten in werkgroepen. Alleen bij BAZ-senior zijn op enig moment twee aparte groepen ingesteld. Deze groepen, te weten klankbordgroep bereikbaarheid binnenstad voor ouderen en platform 'grijs en wijs' hebben ook meegewerkt aan de evaluatie.

2.2.3 Bereikte resultaten

In zijn algemeenheid kijken bewoners (en betrokken professionals) met tevredenheid terug op het project BAZ. Er zijn veel resultaten bereikt, ook nevenresultaten.

De nevenresultaten

- De samenwerking tussen bewoners en ondernemers heeft een flinke impuls gekregen.
- De deelname van zowel bewoners als professionals aan de themagroepen is als heel positief ervaren (zonder deelname professionals was er veel minder bereikt)
- Hoewel de reguliere Wijkaanpak last heeft gehad van het project BAZ, heeft BAZ uiteindelijk toch voor een goede spin-off gezorgd. Talentvolle bewoners zijn vanuit BAZ doorgestroomd naar het wijkteam of anderszins actief gebleven en Wijkaanpak kon meeliften op de bereikte en ook indrukwekkende resultaten van BAZ. Wat hierbij zeker heeft geholpen is het besluit het project BAZ per 1 juli 2004 te stoppen en onder te brengen onder de reguliere wijkaanpak.

De feitelijke resultaten

- Opvallend is dat als het gaat om de algemene doelstellingen in het wijkprogramma, lang niet iedereen tevreden is. De algemene doelen zijn minder tastbaar en moeilijk meetbaar. Het verband tussen resultaat en doel is ook niet altijd aanwijsbaar. Toch vinden bewoners het wel van belang (abstracte) doelen te formuleren. Dit stimuleert creativiteit in het bedenken van oplossingen.
- In algemene zin zijn de bewoners tevreden over de diverse projecten (resultaten en activiteiten).
- De mate van tevredenheid over de bereikte resultaten is afhankelijk geweest van het moment waarop de evaluatie plaatsvond. Tussen 1 juli 2004 en 1 april 2005 zijn nog enkele belangrijke projecten tot uitvoering gekomen, en met name ten aanzien van deze projecten waren bewoners ook wat minder tevreden (men zag nog geen tastbaar resultaat).
- BAZ Verkeer is erg ontevreden over de handelwijze van de gemeente ten aanzien van het terugdraaien van de parkeernota, die het gemeentebestuur vaststelde rond de zomer 2004. Na de inspraakronde is deze nota vastgesteld en tot uitvoering gekomen, maar op basis van signalen van individuele winkeliers heeft de gemeente maatregelen die feitelijke (materiële) werking hadden gekregen, spoorslags teruggedraaid. In 2005 heeft de gemeenteraad hierover kritische vragen gesteld aan de portefeuillehouder en de afwikkeling van dit incident loopt nog.

- BAZ Veilig is (zeer) tevreden over de resultaten die zijn bereikt, maar niet tevreden over de resultaten die (nog) niet waren gehaald aan het einde van het project Buurt Aan Zet. Uiterlijk 1 april 2005 zullen de nog lopende projecten tot een afronding moeten komen. Het gaat specifiek om het project videoflex en de intercom met camera bij de politiepost aan de Keizerstraat. Deze laatste is wel geïnstalleerd, maar nog niet operationeel.
- BAZ Senior is tevreden over het proces van BAZ, waarin nieuwe contacten zijn gelegd en organisaties weer beter met elkaar omgaan. Over de daadwerkelijk voor senioren te bereiken resultaten is BAZ Senior minder tevreden. Een belangrijk resultaat, de ontmoetingsplek voor senioren, is opgenomen in de (concept)uitwerking van het collegeprogramma 2005-2010.
- BAZ Jong voelt zich in meerdere opzichten de grote verliezer. Hét resultaat, een ontmoetingsplek voor jongeren, is niet gehaald. Alle enorme inspanningen, later ook die van het wijkteam binnenstad, ten spijt. Ook een ander belangrijk resultaat bleek binnen de projectduur niet haalbaar, nl. structureel jongerenwerk in de binnenstad vanaf 2005. Wel is binnen het project tijdelijk een jongerenwerker aangesteld.

2.2.4 Betrokkenheid bewoners

De bewoners vinden dat zij zonder meer invloed konden uitoefenen op het programma van Buurt Aan Zet. Vooral in het beginstadium is dit ook gebeurd. Het zijn de ideeën van bewoners geweest en zij hebben ook de prioriteiten gesteld. Ruim de helft van de betrokken bewoners vindt dat de betrokkenheid van bewoners is toegenomen dankzij Buurt Aan Zet. Dit blijkt vooral uit de opkomst bij allerlei bijeenkomsten. De toename van actieve bewoners bij de uitvoering zelf is niet echt toegenomen. Ook actieve bewoners hopen natuurlijk altijd op meer. Het wijkkoppel stelt evenwel vast dat met het project BAZ toch veel nieuw bewonerskader actief is geworden. De bewoners die aan het begin van het project actief betrokken zijn geweest zijn dat, op een enkele uitzondering na, tot aan het eind actief gebleven. Ook zijn er (nieuwe) bewoners betrokken geweest bij korte of eenmalige activiteiten. Verder heerste bij het wijkkoppel en de bewoners het gevoel dat het voor alle partijen ook belemmerend kan werken als nieuwe bewoners in een al rijdende trein springen. Wat bijgedragen heeft aan de blijvende betrokkenheid van de actieve bewoners in de themagroepen is de bijval en het enthousiasme die zij ontmoetten in hun omgeving. Ook de positieve en 'gezellige' sfeer in zijn algemeenheid en binnen de groepen heeft stimulerend gewerkt op de betrokkenheid. De actieve bewoners droegen het project BAZ met trots uit.

2.2.5 Betrokkenheid wijkwethouder/wijkcontactraadsleden

- De BAZ-groep leden zijn allen positief over de betrokkenheid van de wijkwethouder. Er is weliswaar geen structureel contact geweest, maar dat vindt men ook niet nodig. De wijkwethouder is altijd ingegaan op concrete verzoeken aanwezig te zijn op een overleg van de BAZ-groep. Vaak hadden deze bijeenkomsten het karakter van tussentijds evalueren.
- Een aantal leden van de themagroepen gaf in het evaluatieformulier aan ontevreden te zijn over de betrokkenheid van de wijkwethouder. In de mondelinge evaluatie kwamen bewoners echter tot de algemene conclusie dat van de wijkwethouder niet verwacht mag worden dat hij regelmatig de themagroepen bezoekt. Bewoners vinden wel belangrijk dat de wijkwethouder zichtbaar is bij speciale (openbare) acties of activiteiten. En op dit punt blijken de bewoners wel positief (“als je hem uitnodigt voor iets speciaals, dan is hij er ook.”).
- In de BAZ-groep is een enkele keer contact geweest met de wijkcontactraadsleden, in de themagroepen is dit niet gebeurd. Vele actieve bewoners hebben nog nooit van een wijkcontactraadslid gehoord en men weet niet wie dit zijn. Achteraf gezien had hier anders mee moeten worden omgegaan; het was waarschijnlijk beter geweest als er meer contact was geweest met de politiek. In ieder geval had er meer duidelijkheid over moeten zijn, ook over de mogelijkheden om de wijkcontactraadsleden te benaderen. Toch hebben enkele wijkcontactraadsleden wel degelijk betrokkenheid en oprechte belangstelling getoond, met name die van de VVD en de PvdA (en wanneer mogelijk D66). Voor de actieve bewoners is dat dus onvoldoende zichtbaar en herkenbaar gebeurd. De betrokkenheid van de raad vond ook zijn weg via de halfjaarlijkse voortgangsrapportages die in de betreffende raadscommissie zijn besproken.

2.2.6 Ondersteuning door het wijkkoppel

- De BAZ-groep leden hebben alle lof voor de ondersteuning door de wijkambtenaar en wijkopbouwwerker. Men was positief over de manier waarop vergaderingen werden voorbereid en geleid en daarbuiten kon men altijd aankloppen (“als je hen nodig had, dan waren ze er”).
- In de afzonderlijke themagroepen had men minder te maken met het wijkkoppel. Maar ook hier zijn bewoners positief. “ze lieten ons onze gang gaan, maar als we hen nodig hadden, waren ze er” en “ze wezen de weg en konden bruggen slaan”.

2.2.7 Ondersteuning door professionals

- Dat er zowel bewoners als professionals aan de themagroepen en de BAZ-groep hebben

deelgenomen wordt als heel positief gezien. “Daardoor weet je veel sneller of iets wel kan of niet”. Men is er van overtuigd dat er veel minder was bereikt als er geen professionals hadden deelgenomen aan de groepen. De materie waarmee bewoners aan de slag zijn geweest, was daarvoor ook te complex.

- De bewoners zijn neutraler in hun mening over professionals die op ad-hocbasis bij het project ondersteuning hebben geboden. Ronduit negatief zijn de ervaringen met de politie ten aanzien van de projecten videoflex en intercom met camera bij de politiepost.
- Punt van aandacht is wel het verschil in kennis tussen professionals en bewoners. Als iets volgens een professional niet kan, moet daar een goede argumentatie en uitleg bij worden gegeven. Ook hebben professionals andere belangen dan bewoners, maar wanneer een professional voor ogen blijft houden dat het gaat om de bewoners, mag dat echter geen probleem zijn.
- Aan de themagroep Senior heeft geen vakinhoudelijk professional deelgenomen. Dit is als een gemis ervaren. Het had tot gevolg dat er geen mogelijkheid was om snel met elkaar te overleggen, of op de hoogte te zijn van beleidsmatige ontwikkelingen en deze ook te kunnen beïnvloeden. Bewoners zijn van mening dat ze een aantal zaken daardoor niet van de grond hebben gekregen. Daarnaast had men met name in de beginperiode graag procesmatige ondersteuning ontvangen, om de themagroep op één lijn te krijgen en er structuur in aan te brengen.

- Belangrijk te melden is dat het positieve gevoel over de samenwerking tussen bewoners en professionals wederzijds is. Ook de professionals hebben de samenwerking als positief en inspirerend ervaren. Daardoor waren zij bereid vaak een stap extra te zetten of een extra inspanning te leveren. Ook de onderlinge, positieve werksfeer heeft op de professionals stimulerend gewerkt.

2.2.8 Publiciteit

- Bewoners zijn (zeer) tevreden over de algemene publiciteit (75% van de bewoners), het project BAZ in de binnenstad heeft ook veel aandacht in de lokale, regionale en soms landelijke media gehad.
- Uitschieters in de publiciteit zijn vooral de hondenpoepactie en het (kunstzinnige) afvalbakkenplan. Beiden hebben ook landelijke aandacht gekregen en het afvalbakkenplan heeft zelfs aandacht gekregen op de Duitse (regionale) televisie.
- Ook de veiligheidstrainingen hebben veel aandacht getrokken, een bewoner van BAZ-Veilig (tevens trekker van de themagroep) heeft over dit onderwerp meegewerkt aan een TV-optreden bij RTV-Oost.
- De bezemactie onder winkeliers en de verkeerscampagne hebben veel aandacht getrokken bij duizenden bezoekers de binnenstad.
- Heel hoog scoorde de bewonerskrant Binnenhof als publiciteitsmedium (92% van respondenten), ook hoog scoorden de BAZ-nieuwsbrief (88%) en de reguliere media zoals de Stentor, Deventer Post en RTV Oost (82%).
- De BAZ-website scoorde lager (44% tevredenheid), bewoners hadden liever gezien dat de website interactiever en actueler was geweest.

2.3 Wijkprogramma 'je raakt ondersteboven van de Hoven' 2003-2004

Reguliere wijkaanpak binnenstad 2003-2004

Eerst nog een korte verantwoording over Wijkaanpak Binnenstad. Voor de Binnenstad is dus geen wijkprogramma gemaakt. De methodiek van Wijkaanpak is wel toegepast op het project Buurt Aan Zet, maar het project had wel een zelfstandige, onafhankelijke positie. Al snel kreeg het project BAZ een enorme dynamiek. Dit betekende dat het wijkteam (en reguliere wijkaanpak) aanvankelijk wat overvleugeld werd door het project BAZ. Aan het eind zijn beide sporen weer gesynchroniseerd. Dat heeft positief uitgewerkt op het wijkteam (c.q. wijkaanpak).

De Hoven

Naast het project Buurt Aan Zet in de binnenstad, is voor de Hoven een wijkprogramma opgesteld. Het wijkkoppel heeft het proces te komen tot een wijkprogramma in de Hoven versneld. Dit is op een zorgvuldige en verantwoorde wijze gebeurd.

2.3.1 Het maken van het wijkprogramma 'je raakt ondersteboven van de Hoven' 2003-2004

Wijkanalyse

Het wijkkoppel heeft een wijkanalyse gemaakt in de vorm van een 'nulmeting' van 10 jaar wijkaanpak in de Hoven. Deze nulmeting omvatte:

- bereikte resultaten wijkaanpak
- sterke punten en verbeterpunten
- thema's en ontwikkelingen (actueel en historisch)

Veldonderzoek en keuze-avond

Het wijkkoppel heeft het veldonderzoek en de keuze-avond integraal aangepakt. Tijdens een 'pressurecookerbijeenkomst' met bewoners en (in)formele wijkpartijen heeft het wijkkoppel de wijkanalyse getoetst en gingen de deelnemers met elkaar de inhoudelijke discussie aan over de leefbaarheid in de wijk. Het wijkkoppel heeft vervolgens de actuele thema's uit de discussie gefilterd en aan de deelnemers voorgelegd te kiezen op twee thema's. Voor de volgende thema's bleek veel draagvlak te zijn:

- Samenleven (contacten in de wijk)
- Senioren

Deze twee thema's zijn opgenomen in een voorlopige wijkagenda. Het wijkteam heeft deze wijkagenda vastgesteld in zijn vergadering van 5 februari 2003. Vervolgens is in de wijk een wensenronde uitgezet op de thema's contacten in de wijk en senioren. Uiteraard zijn de Hovenaren in de gelegenheid gesteld andere onderwerpen in te dienen, maar de twee gekozen thema's stonden vast. De bewoners hebben ruim 100 ideeën en wensen ingediend op de thema's. Dat vormde een goede basis voor een wijkprogramma.

2.3.2 Het uitvoeren van het wijkprogramma

Werken met themagroepen

Het wijkkoppel heeft, in samenwerking met het wijkteam, 4 werkbijeenkomsten georganiseerd. Vijfentwintig bewoners en enkele functionarissen hebben de ingediende wensen uitgewerkt in een concept-wijkprogramma (probleemanalyse, doelen, resultaten, activiteiten, benodigde partners).

Themagroep contacten

De themagroep contacten is alleen in functie geweest in het begin- en eindtraject van het wijkprogramma. Al vrij snel besloot de themagroep namelijk 'rustend' verder te gaan en grotendeels verder te gaan als 'organisatiecomité' Hovenfestival. Het eindtraject stond in het teken van evalueren van het eigen deelprogramma.

Themagroep Senioren

De themagroep Senioren heeft een relatief lange aanlooptijd gehad, o.a. als gevolg van discontinuïteit van de professionele ondersteuning. Toch heeft de groep de klus uitstekend geklaard, want op het "noaberschaploket" na heeft de themagroep alles uit hun programma gerealiseerd.

Werken met taakgroepen

In de Hoven is geen sprake geweest van formele taakgroepen. Eigenlijk bij beide themagroepen taak- en themagroep een beetje door elkaar heen. De themagroep Contacten is al snel grotendeels opgegaan in het organisatiecomité Hovenfestival. De themagroep Senioren heeft de taken onderling ook verdeeld in werkgroepjes of trekkers. De leden van de themagroep mobiliseerden op activiteitsniveau andere bewoners.

2.3.3 Bereikte resultaten

In zijn algemeenheid kijken bewoners tevreden terug op de bereikte resultaten.

- Nagenoeg alle resultaten zijn bereikt
- Vervolgacties themagroep Contacten zijn gericht op het bekijken van bereikte resultaten
- Beide themagroepen hebben 3 maanden extra tijd gevraagd (tot 1 april 2005) en gekregen van het wijkteam
- De themagroep senioren houdt nog één vervolgactie in april 2005
- Het realiseren van een veelbesproken idee, te weten het 'noaberschaploket', is niet bereikt. Dit idee stond in zowel het deelprogramma Senioren als Contacten als activiteit. De onderlinge regie ontbrak, als ook de regie vanuit het wijkkoppel of wijkteam. Binnen Wijkaanpak heeft niemand dit echt opgepakt en het is tussen de beide themagroepen ook heen en weer geschoven. Min of meer toevallig is een groep bewoners met het 'noaberschaploket' spontaan, en onafhankelijk van Wijkaanpak, aan de slag gegaan, maar deze actie heeft uiteindelijk ook niets opgeleverd. Het leidde overigens wel tot ruis, omdat verschillende buurtbewoners vroegen hoe deze actie zich verhiel tot het wijkprogramma of wijkaanpak ("daar wordt het toch ook opgepakt?") en wie de initiatiefnemers nu precies waren. Juist ook omdat het wijkprogramma was gericht op meer samenwerking in de wijk.
- Enkele concrete activiteiten uit het wijkprogramma zijn niet uitgevoerd en hebben achteraf beschouwd een te vrijblijvend karakter gehad. Dat heeft weliswaar niet nadelig gewerkt op de gestelde doelen en resultaten (een activiteit is slechts een middel), maar de 'afspraken' in de huidige werkwijze is wel dat Wijkaanpak minder vrijblijvend is (zie ook hoofdstuk 4 Nabeschouwing).
- Enkele concrete activiteiten zijn, geheel of gedeeltelijk, onderdeel geworden van een andere (vanuit logische of praktische gronden) of de activiteit is indirect, als onderdeel van een activiteit, uitgevoerd.

2.3.4 Betrokkenheid bewoners

Bij betrokkenheid van bewoners moet een onderscheid worden gemaakt tussen actieve betrokkenheid en passieve betrokkenheid, d.w.z. welke bewoners hebben daadwerkelijk geparticipeerd en welke bewoners heb je met Wijkaanpak bereikt.

- Ruim 7000 bewoners (van binnen en buiten de wijk) zijn met Wijkaanpak bereikt. Zo heeft het Hovenfestival alleen al voor zo'n 5000 bezoekers gezorgd. De themagroep Senioren heeft bijvoorbeeld met de publicatie van de 'Hovense wegwijzer' ruim 300 bewoners in de wijk (m.n. senioren) bereikt.
- Ruim 350 bewoners zijn actief betrokken geweest bij de uitvoering van het wijkprogramma.

2.3.5 Betrokkenheid wijkwethouder\wijkcontactraadsleden

Wijkwethouder

De wijkwethouder is met name zichtbaar bij de talrijke activiteiten die in de Hoven plaatsvinden. De bewoners waarderen dit zeer en de wijkwethouder is ook een graag geziene gast in de Hoven. Om pragmatische redenen zijn de halfjaarlijkse voortgangsrapportage van het wijkprogramma niet inhoudelijk tussen wijkwethouder en wijkteam besproken. Maar als het nodig was nam de wijkwethouder zijn verantwoordelijkheid als bestuurlijk procesverantwoordelijke.

Wijkcontactraadsleden

In wijk 1 zijn de wijkcontactraadsleden niet aanwezig op de reguliere wijkteamvergaderingen. Wel organiseert het wijkteam, samen met een vertegenwoordiging van de raadsleden, jaarlijks een zogenaamde wijktafel. Dit is een georganiseerde ontmoeting, waarbij een gezamenlijke agenda wordt opgesteld. Verder zijn de raadsleden in de gelegenheid de halfjaarlijkse buurttrondgang bij te wonen of andere wijkaanpakbijeenkomsten of -activiteiten.

2.3.6 Ondersteuning door het wijkkoppel

- Het wijkteam van de Hoven is tevreden met de ondersteuning van het wijkkoppel.
- In de afzonderlijke themagroepen had men minder te maken met het wijkkoppel. Maar ook hier zijn bewoners positief.
- De 'oude' taakgroepen hebben bij hun eigen evaluatie ook aangegeven tevreden te zijn met de ondersteuning van het wijkkoppel.

2.3.7 Ondersteuning door professionals

- Beide themagroepen hebben heel beperkt professionele ondersteuning gehad (in tijd). De themagroep Senioren heeft daar meer last van gehad dan de themagroep Contacten.
- De bewoners die betrokken waren bij de organisatie van het Hovenfestival hebben veel waardering voor de ondersteuning van politie en toezichthouders.

2.3.8 Publiciteit

- Beide themagroepen zijn in algemene zin tevreden over de publiciteit in de lokale (en regionale) media.
- De organisatie van het Hovenfestival heeft een pro-actieve actieve houding ingenomen m.b.t. publiciteit en PR. Dit heeft mede bijdragen aan de bekendheid van het festival.

- Het communicatieplan van het wijkteam de Hoven heeft ook zichtbare resultaten opgeleverd. Het wijkteam is bijv. tevreden over de vaste pagina's van Wijkaanpak in het wijkorgaan Hovenhier.
- Het wijkteam, en de later ingestelde klankbordgroep "ijsselsprong", heeft veel publiciteit gehaald met het initiatief voor een openbare bijeenkomst over de 'sprong over de ijssel' en de 'bypass'.
- Het wijkteam en de themagroep Senioren hebben ook veel publiciteit gehaald met de actie 'behoud bus 111'

2.3.9 Het wijkteam De Hoven

Het wijkteam in de Hoven heeft een behoorlijke ontwikkeling en verandering doorgevoerd, in meerdere opzichten.

- De al zittende wijkteamleden hebben de omslag meegemaakt van de vorige naar de huidige werkwijze, waarbij de een gemakkelijker is meegegaan dan de ander
- De rol en positie van het wijkteam naar de wijk en naar de gemeente en instellingen heeft aan betekenis gewonnen, m.n. ook door de huidige werkwijze.
- Het wijkteam wordt in toenemende mate een discussieplatform, maar waarbij signalen en ontwikkelingen in de wijk wel worden omgezet in actie (zelf signalen oppakken, zaken op de politieke agenda krijgen)
- Er zijn nieuwe wijkteamleden ingestroomd, wat heeft geleid tot nieuwe impulsen.
- In het wijkteam is sprake van een goede, open en veilige sfeer.

3 Verantwoording resultaten

In onderstaand overzicht wordt toelichting gegeven over:

- A. De stand van zaken met betrekking tot de resultaten van het Buurt Aan Zet programma inclusief de financiële besteding.
- B. De stand van zaken met betrekking tot de resultaten van het wijkprogramma 'je raakt ondersteboven van de Hoven' 2003-2004
- C. Een overzicht van de bestedingen van Wijkaanpak in De Hoven en de Binnenstad in de periode 2003-2004 voor wat betreft snelle maatregelen en wijkplanmaatregelen die buiten het kader van het wijkprogramma vielen.

A. Resultaten BAZ programma

Resultaten BAZ Veilig	Toelichting op realisatie	Budget €
Cameratoezicht	Bureau Brunekreef heeft een rapport opgesteld over de voorwaarden waaronder cameratoezicht effectief en doelmatig is. Het gemeentebestuur heeft een beleidskader toetsing cameratoezicht opgesteld, op basis van een daartoe strekkend verzoek van BAZ Veilig, vergezeld van dit rapport.	5.355
	De politie operationaliseert een flexibel systeem van cameratoezicht (opsporinginstrument) t.b.v. auto-inbraken. In de beleving van BAZ Veilig heeft de politie lang gedraald en weinig doortastend gehandeld in de voorbereiding van dit project. Ongeveer een jaar later dan gepland is het project gerealiseerd.	34.000

Resultaten BAZ Veilig	Toelichting op realisatie	Budget €
Buurt Veilig en mountainbiketeam	<p>Politie en toezichthouders spreken met bewoners tweemaandelijks af welke inzet geleverd wordt m.b.t. handavingswensen c.q. signalen van bewoners. Afgesproken is het project Buurt Veilig in heel wijk 1 in te voeren.</p> <p>Om de inzet van Buurt Veilig ook zichtbaar te maken is een zogenaamd 'biketeam' actief. BAZ Veilig (en BAZ Verkeer) hebben het materieel gefinancierd (fietsen, kleding, toebehoren. Ook is er in 2004 een nieuwsbrief Buurt Veilig verspreid. In totaal zijn er 3 nieuwsbrieven in heel wijk 1 verspreid.</p> <p>Eind 2004 is een evaluatie van het project gehouden. De politie is m.i.v. 2005 structureel verantwoordelijk voor het project (incl. verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud bikes en publiciteit)</p>	34.800
Openbare verlichting (aanpakken sociaal onveilige plekken)	In de binnenstad zijn ruim 40 sociaal onveilige plekken beter verlicht op basis van meerdere rondgangen met bewoners.	5.600
	Op de Brink is de openbare verlichting verbeterd.	73.000
	Een sociaal onveilige plek tussen Walstraat en Geert Grootestraat is aangepakt (omvormen openbaar groen, opruimen zwerfvuil).	6.000
	Eind 2004 zijn de oude lichtmasten herplaatst aan de Verzetslaan (verbeteren sociale veiligheid)	4.600
Veilig Uitgaan	In het kader van veilig uitgaan is een bijdrage verleend voor de sfeerverlichting op de Brink	3.500
Gezamenlijke huisvesting politie en toezichthouders	Ten behoeve van de bereikbaarheid is intercom-camera (verbinding met hoofdbureau) gerealiseerd. Er is een internetzuil en kleine voorzieningen tbv opvang publiek politiepost gerealiseerd. Er is een bijdrage verleend voor een publieksbrochure m.b.t. gezamenlijke huisvesting.	15.800

Resultaten BAZ Veilig	Toelichting op realisatie	Budget €
Wildplassen	Het verminderen van de overlast van wildplassen is gefaciliteerd met de plaatsing van 2 Uriliften op de Brink. T.b.v. proefperiode (mobiele plaszuilen) is een bijdrage verleend De Uriliften zijn ludiek geopend en er is een publiciteits-campagne gehouden (Oeps Piesen doe je zo!)	60.000 4.033
Veiligheidsstraining	Als alternatief voor het School Adoptie Plan is een veiligheidstraining (omgaan met agressie) voor binnenstad-bewoners georganiseerd (ongeveer 300 bewoners)	9.710
Profilering toezichthouders	Er zou een (publiciteits)plan worden gerealiseerd om de toezichthouders te promoten bij het publiek. Dit plan is uiteindelijk niet doorgegaan. Wel is een actie met een "vriendelijke bonnenboekje" gehouden (bezoekers binnenstad op een vriendelijke wijze attenderen op vormen van overlast of overtredingen). Algemene projectkosten	 3.300

Resultaten BAZ Verkeer	Toelichting op realisatie	Budget €
Extra fietsenrekken/-klemmen	Dit project is niet doorgegaan. Aanvankelijk zou een systeem van mobiele fietsenrekken worden aangeschaft, incl. herplaatsing fietsenrekken Keizerstraat op overige plekken Binnenstad. Aan het eind van het project BAZ heeft de gemeente plannen opgestart extra bewaakte (gratis) stallingscapaciteit te realiseren bij parkeergarage Sijzenbaan en Lamme van Deseplein (plannen Schröder).	
'3x5 oplossingenplan'	Teneinde eenvoudige verkeersmaatregelen versneld te realiseren is een budget gereserveerd. De gemeente heeft verkeersmaatregelen uitgevoerd (nota verkeersmaatregelen op basis van input bewoners) en dit vanuit reguliere middelen gefinancierd.	

Resultaten BAZ Verkeer	Toelichting op realisatie	Budget €
Continuëren 'te voet=onbeboet'	De bestaande actie van attentieborden 'afstappen aub' in kernwinkelgebied met doel overlast fietsers (en brommers) te verminderen is geëvalueerd en voortgezet. Er zijn extra attentieborden aangeschaft.	3.000
Herhalingsactie Brink scootervrij	Een afzonderlijke voorlichtingsactie t.b.v. nogmaals aandacht vestigen op verbod scooters op de Brink is niet doorgegaan, maar onderdeel geworden van de afsluitende verkeerscampagne binnenstad. BAZ Verkeer had als actiepoint ook het verbod van scooters en brommers op de Brink. Dit is in september 2002 gerealiseerd.	
Kiss-and-ridestroom	Deze maatregel is niet doorgegaan. Om de overlast van ouders in de Singelstraat (halen, brengen kinderen Deventer Leerschool) te verminderen bestond het voornemen een aparte parkeerstrook te realiseren (alleen voor halende en brengende ouders)	
Bewonersavonden VRS-B	BAZ Verkeer heeft drie bewonersavonden georganiseerd om signalen van bewoners te krijgen m.b.t. knelpunten verkeersveiligheid (en deels parkeren). Hiervan is een verslag gemaakt. Verslag heeft als input gediend voor nota verkeersmaatregelen binnenstad (zie ook '3x5 oplossingenplan')	5.100
Verkeerscampagne binnenstad	In juni 2004 heeft BAZ Verkeer een grote verkeerscampagne gehouden. De campagne was gericht op (attent maken bezoekers op bestaande fietsenstalling, bezoekers attent maken op parkeeralternatieven en op voorlichten/bewustworden van 'binnenstad een 30km-zone)	39.200
Enquête parkeerbeleid	BAZ Verkeer heeft onder 300 bewoners en 200 ondernemers een vragenlijst verspreid mbt parkeren in binnenstad. Deze enquête heeft mede als input gediend voor de parkeernota binnenstad. Wijze van uitvoering door gemeente is in beleving van bewoners onzorgvuldig gebeurd. Algemene projectkosten.	6.000 1.750

Resultaten BAZ Schoon	Toelichting op realisatie	Budget €
Graffiti	In 2003 is een graffiti-convenant afgesloten tussen gemeente en 14 instellingen in de stad teneinde overlast graffiti te verminderen (dmv afsluiten schoonmaak-abonnement bij St. Wijkwerk). Convenant is na 1 jaar geëvalueerd (50% vermindering van overlast). De aftrap van het convenant is gepaard gegaan met een ludieke publiciteitsactie. Gekoppeld aan het project is ook een bijdrage verleend voor een eenmalige schoonmaak van alle panden.	12.950
Wildplakken	In maart 2005 zijn er 10 wildplakkaders in binnenstad aangebracht om overlast van wildplakken te verminderen. Verder heeft BAZ Schoon een bijdrage geleverd om nutskasten te coaten, wat ook tot een aanzienlijke vermindering van wildplakken heeft geleid. Op basis van quick-scan in 2004 lijkt sprake te zijn van een beheersbare situatie in binnenstad.	13.000
Hondenpoep	Door middel van een ludieke actie is in de binnenstad de aandacht gevestigd op de overlast van hondenpoep (brief aan hondenbezitters, ludieke bordjes in binnenstad, e.d.)	3.000

Resultaten BAZ Schoon	Toelichting op realisatie	Budget €
Hondenpoep	Door middel van een ludieke actie is in de binnenstad de aandacht gevestigd op de overlast van hondenpoep (brief aan hondenbezitters, ludieke bordjes in binnenstad, e.d.).	3.000
Zwerfafval/Veegproject verslaafden	BAZ Schoon heeft een bezemsetje (stoffer en blik) uitgereikt aan alle winkeliers met als 'slogan' Deventer Binnenstad de schoonste binnenstad van Nederland. Doel was winkeliers te stimuleren ook het 'eigen stoepje' schoon te vegen. Teneinde overlast zwerfafval te verminderen heeft BAZ Schoon ook een stimuleringsbijdrage verleend voor het project veegploeg verslaafden (ook een relatie met vergroten veiligheidsgevoel). Dit project loopt t/m 31 december 2006.	4.575 39.855
Afvalbakken	In het kader van gemeentelijk afvalbeleid wordt nog bekeken in hoeverre areaal huidige afvalbakken in binnenstad wordt bijgesteld (kort gezegd grotere bakken of meer bakken). BAZ Schoon heeft het initiatief genomen voor een (kunstzinnig) afvalbakkenplan. Ongeveer 30 winkeliers hebben een opvallende minicontainer verstrekt gekregen en geadopteerd. Er is ook een toeristische wandelroute voor de afvalbakken gemaakt.	10.100
Bedrijfsafval/afval particuliere huishoudens (ondergrondse containers)	Teneinde de problematiek en hinder rond minicontainers/rolcontainers/stadsemers te verminderen heeft BAZ Schoon een pilotproject ondergrondse containers gefinancierd. Op 8 tot 12 locaties worden verschillende ondergrondse systemen toegepast. Er is ook een 'begeleidingscommissie' ingesteld van gemeente en een vertegenwoordiging van bewoners en ondernemers op de pilot te monitoren. Algemene projectkosten.	120.000 8.500

Resultaten BAZ Senior	Toelichting op realisatie	Budget €
	Het deelprogramma BAZ Senior is gedurende het project bijgesteld en wordt in dit verslag als zodanig verantwoord.	
Professionele ondersteuning	Gedurende 2004 is via de Stichting Ouderenwerk Deventer een projectmedewerker aangesteld. De taken van de medewerker waren het activeren van senioren (vrijwilligers) t.b.v. een (tijdelijke) ontmoetings-ruimte, alsmede het opzetten en begeleiden van een activiteitenplan voor senioren.	26.000
	De projectmedewerker heeft coaching aangeboden gekregen van de wijkopbouwwerker.	6.240
Ontmoetingsplek en activiteiten	Van 1 april 2004 t/m 31 december is in de Loge (Rijkmanstraat) elke vrijdag een inloopdag voor senioren gehouden. Daarbij zijn ook activiteiten aangeboden.	14.156
	Ook is een activiteiten- en wervingsfolder uitgebracht. Ook zijn er voorbereidingsbijeenkomsten geweest (platform grijs en wijs).	1.450
Onderzoek toegankelijkheid binnenstad	Eindejaarsstudenten van de Hogeschool Amsterdam, afd. ergotherapie hebben een grootschalig onderzoek gehouden over de toegankelijkheid van de binnenstad voor ouderen. Een van de speerpunten was het plaatsen van bankjes in de binnenstad.	300
	Er is een bijdrage verleend voor het plaatsen van bankjes in de binnenstad. Andere aandachtspunten (m.n. toegankelijkheid omgeving Smedenstraat) worden meegenomen in het kader van het MJOP. Niet alle aanbevelingen zijn haalbaar, wel haalbare aanbevelingen zullen in het kader van toekomstig gemeentelijk beleid m.b.t. toegankelijkheid openbare ruimte meegenomen moeten worden (bijv. integraal ouderen- en gehandicaptenbeleid).	15.600
	Algemene projectkosten.	1.500

Resultaten BAZ Jong	Toelichting op realisatie	Budget €
Activiteiten	Er zijn diverse activiteiten gehouden en/of gefaciliteerd voor jongeren (o.a. straatfeest Assenstraat, bandfeest, aanschaf audiovisuele apparatuur tbv filmende jongeren).	12.300
Jongerenwerker	In 2004 heeft BAZ Jong een financiële bijdrage verleend voor het aanstellen van een jongerenwerker. Taken van werker waren het activeren jongeren, aanbieden activiteiten, begeleiden jongeren naar de zoektocht voor een ruimte, aanpak overlast hangjeugd.	37.500
Plek voor jongeren	Gedurende de projectduur is het niet gelukt een binnenplek voor jongeren te realiseren, hoewel het wel heel dichtbij is geweest. De Stichting Walhalla heeft in 2005 wel ruimte gevonden. In het kader van de sociale structuurvisie en/of sociaal programma stelt gemeente beleid vast rond ontmoetingsplekken voor jongeren.	

Resultaten BAZ Algemeen	Toelichting op realisatie	Budget €
Communicatie, PR en organisatiekosten	BAZ Algemeen is een verantwoording van de organisatiekosten en communicatie en PR van alle BAZ-groepen. T.b.v. de bekendheid en herkenbaarheid van het project BAZ zijn diverse initiatieven genomen. Bijv. pr-middelen, nieuwsbrief, inloopbijeenkomsten e.d. Deze kosten zijn procesgerelateerd. Het betrof kosten die nodig waren om de BAZ-groepen te laten functioneren (m.n. vergaderkosten, publiciteitskosten e.d.).	32.705

B. Resultaten wijkprogramma De Hoven

Thema Senioren	Toelichting op realisatie	Budget €
Zichtbaar maken beschikbare informatie voor ouderen	De themagroep heeft de Hovense wegwijzer gepubliceerd en verspreid onder alle oudere bewoners (m.n. 75+). De wegwijzer is een informatieboekje over alle aanbieders van zorg en welzijn.	1.332,80
In beeld brengen van de 'verborgen' wensen van ouderen	In opdracht van de themagroep hebben 9 vrijwilligers een mondelinge enquête afgenomen onder 75-plussers in de Hoven (totaal 65 bewoners). De conclusies zijn besproken met alle relevante organisaties. Ook blijkt dat 75% van de respondenten een beroep kan doen op burens, familie en kennissen (gerelateerd aan doel: voorkomen dat ouderen in een isolement raken). Alle resultaten van onderzoek liggen ter inzage.	93,80
Activiteitsaanbod verbeteren	Op initiatief van de themagroepen (project 'de uitdaging') zijn ruim 50 personen, groepen en organisaties benaderd met de vraag activiteiten te organiseren voor senioren. De sluitingstermijn is 29 maart 2005. De uitvoering van dit project heeft nog een doorloop in 2005 (op basis van beschikbaar budget van ruim € 7.000). Overige in wijkprogramma genoemde activiteiten om aanbod activiteiten te verbeteren zijn niet uitgevoerd (o.a. noaberschapskloket, klussendienst). Dit heeft geen invloed gehad op benoemd resultaat (activiteitsaanbod verbeteren).	PM (reservering 2005)
	In de verslagperiode heeft de themagroep meegewerkt aan het Hovenfestival.	75,71
	De themagroep heeft een muziekactiviteit georganiseerd tijdens de seniorensoos in 2004.	75,00

Thema Senioren	Toelichting op realisatie	Budget €
Gemeente gaat wijk in om te vertellen wat er wordt gedaan m.b.t. beheer en onderhoud openbare ruimte.	Op 6 april 2004 is in de Hoven voor heel wijk 1 een toelichting op het jaarplan 2004 en de meerjarenonderhoudsplaning (MJOP) gegeven. Op 9 januari 2005 heeft dit een vervolg gekregen door bewoners in de gelegenheid te stellen invloed uit te oefenen op het concept MJOP 2005-2008. Concrete signaal van themagroep heeft ook als resultaat opgeleverd dat noodreparaties zijn uitgevoerd aan de bestrating Leliestraat.	0
	Omdat de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Hoven voor ouderen op diverse plekken als onvoldoende wordt ervaren, is als activiteit opgenomen dat de gemeente uitleg geeft aan de wijk over het jaarlijkse beheer en onderhoud in de wijk. Het benoemde resultaat in dit wijkprogramma is voor de gemeente mede aanleiding geweest het betrekken van bewoners bij beheer en onderhoud stedelijk op te pakken.	0
Duidelijkheid over de wens voor meer ouderenhuisvesting in De Hoven	In januari 2005 heeft de gemeente een uitleg gegeven over de concrete mogelijkheden voor ouderenhuisvesting in De Hoven (mogelijkheden zeer beperkt). Ook Rentré Wonen was uitgenodigd, maar helaas niet aanwezig. Hier ligt dus nog een vraag van bewoners. T.a.v. woningbezit Rentré Wonen kunnen bestaande woningen evt. geschikt gemaakt worden voor ouderen.	

Thema Samenleven (contacten in de wijk)	Toelichting op realisatie	Budget €
Verbeteren van de informatievoorziening in de Hoven	<p>In de verslagperiode is voor het Hovenfestival een aparte website opgezet. De kosten voor deze website zijn opgenomen in de projectbudget van het festival.</p> <p>Als vervolg op het Hovenfestival (en linksstaand resultaat verder vorm en inhoud te geven) is een algemene website www.hovencontact.nl opgezet.</p> <p>Verder bestaan concrete plannen in 2005 een stichting van wijkpartijen op te richten (follow-up Hovenfestival). Ter voorbereiding hiervoor is een huis-aan-huisbrochure verspreid om het draagvlak hiervoor te peilen. Naast organiseren van activiteiten, zal effect van deze stichting ook zijn dat wijkpartijen beter van elkaar op de hoogte zijn (afstemming, wederzijds informatie-uitwisseling).</p> <p>Concreet benoemde activiteiten in wijkprogramma (afstemmingsoverleg bewoners activeren op talent/kwaliteiten, onderzoek aanwezige media) zijn integraal opgenomen in Hovenfestival en follow-up Hovenfestival.</p> <p>Overige genoemde activiteiten in wijkprogramma zijn niet uitgevoerd (o.a. maken smoelenboek, noaberschapslotet)</p>	
Verbeteren contacten en samenwerking informale kaders (alle organisaties die in De Hoven actief zijn)	<p>Van 17 t/m 19 september 2004 is een grootschalig Hovenfestival om vorm en inhoud te geven aan verbeteren contacten en samenwerking.</p> <p>Uit evaluatierapport van het Hovenfestival is gebleken dat het festival hier een belangrijke impuls heeft gegeven, maar dat er vervolgacties nodig zijn dit resultaat te laten beklijven (evaluatierapport ligt ter inzage). Daarom heeft de themagroep nog een aantal acties uitgezet zie ook bovenstaande toelichting) voor overige acties bovenstaande toelichting). Deze acties zullen in de eerste helft van 2005 worden uitgevoerd.</p>	16.700,35

C. Bestedingen snelle acties wijkaanpak wijk 1	
Wijkaanpak Binnenstad: snelle acties 2003-2004	Gerealiseerd €
Boekenbal 2003	500,00
Groenvoorziening tuin Fermerie	119,90
Gierzwaluwenproject	900,00
Decembereditie binnenhof	1.218,42
Buurtfeest Noordenbergkwartier	304,85
Boekenbal 2004	1.000,00
Vorbereiding proef Uriliften Brink	1.000,00
Bijdrage proefopstelling Uriliften Brink	1.000,00
Opknappen Fermerietuin	48,33
Feestelijke afsluiting herinrichting Noordenbergstraat	400,00
Wijkaanpak De Hoven: snelle acties 2003-2004	Gerealiseerd €
Boekenbal 2004	500,00
Prijs wijkaanpak wensenronde 2003-2004 (beste idee)	150,00
Bedankje vrijwilligers stratenvolleybaltoernooi	26,70
Afrikafestival Radboudkerk	500,00
Dierenveldje Hovenschool	548,17
Opknappen dierenveldje Hovenschool	632,67
vv. Activia tegen zinloos geweld op voetbalveld	600,00
Vrijwilligersavond vv Activia (50% van kosten)	237,50
Flyers taakgroep Worp Veilig (1400 stuks)	629,92
Bezorgkosten flyers tg Worp Veilig	70,00
Bezorgkosten nieuwsbrief De Hoven (wijkprogramma)	60,00

Wijkaanpak Binnenstad: wijkplanmaatregelen 2003-2004	Budget €
Opening Vlindertuin (drankjes, hapjes, marktkraam)	248,00
Drukwerk opening Vlindertuin	190,10
Entertainment kinderen Vlindertuin (ballonmodelleren, clown)	368,90
Kids Mobiel	1.646,56
Nutskasten coaten	3.000,00
Prijzen ballonwedstrijd opening Vlindertuin	68,76
Afronding opening\evaluatie taakgroep B'kwartier (Vlindertuin)	123,00
St. Walhalla (activiteiten)	18.200,00
Actie wijkteam	46,10
Muggeplein in de etalage (eindafrekening)	154,30
Projectvoorbereiding Urilift (gem. ingenieursbureau)	5.000,00
Wijkaanpak De Hoven: wijkplanmaatregelen 2003-2004	Budget €
Tg bereikbaarheid hulpverleningsdiensten	149,25
Tg groenoffensief de Hoven	9.147,45
Aanschaf laptop + beamer wijkaanpak De Hoven	2.616,17
Tg speelplek Langestraat (opening)	40,34
Evaluatie diverse taakgroepen	41,00
Themamiddag senioren	100,00
Creditnota project achterpadenverlichting (bevoorschotting wijkaanpak 2002)	9.798,50 -/-
Thema Senioren (zie onderdeel B + projectgerelateerde organisatiekosten)	1.757,31
Thema Contacten (zie onderdeel B + projectgerelateerde organisatiekosten)	16.874,19
Taakgroep Dierenparkje Hovenschool	22,74
Tg Dierenparkje Hovenschool	101,51
Tg Dierenparkje Hovenschool (eindafrekening)	125,88
Themaplusbijeenkomst 1 september 2004 (bypass en ijsbuisprong)	258,60

4. Nabeschouwing en aanbevelingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt vanuit een ander perspectief nog even teruggekomen op de voorgaande hoofdstukken. Ook worden aanbevelingen of leerpunten benoemd. Lessen voor de zeer nabije toekomst, te weten Wijkaanpakcyclus 2005-2006. Eerst wordt ingegaan op het wijkprogramma binnenstad aan zet, vervolgens het programma 'je raakt ondersteboven' en de reguliere Wijkaanpak binnenstad periode 2003-2004.

4.1.1 Nabeschouwing en aanbevelingen wijkprogramma binnenstad aan zet 2002-2003

In de evaluatie zijn verschillende onderwerpen naar voren gekomen waar bij een eventuele herhaling op gelet moet worden. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat veel aanbevelingen zijn gemaakt vanuit het perspectief van een vervolg op een project als Buurt Aan Zet. Toch een aantal leerpunten voor de toekomst:

Inbedding in de bestaande structuur, met een grote mate van zelfstandigheid

- Bij een project als Buurt aan Zet is het goed om aan te sluiten op een bestaande werkvorm. In Deventer is dat Wijkaanpak. Voorwaarde is wel dat een BAZ-groep zelfstandig beslissingen kan nemen en deze niet voor hoeft te leggen aan een wijkteam.
- Een wijkteam zou de rol van opdrachtgever kunnen hebben, waarbij Buurt aan Zet vervolgens met een groot mandaat kan opereren, maar wel rapporteert aan het wijkteam.
- De verantwoordelijkheden van Buurt aan Zet en van het wijkteam moeten duidelijk van elkaar worden afgebakend.
- Het risico van concurrentie tussen Buurt aan Zet en Wijkaanpak is niet denkbeeldig. Buurt aan Zet had een groter budget dan in Wijkaanpak gebruikelijk is en daardoor kon veel worden bereikt.
- Dit kan conflicten opleveren en leiden tot een machtsstrijd tussen beide aanpakken.
- De naamgeving Buurt aan Zet was landelijk bepaald, gekoppeld aan de inzet van extra middelen. Toch valt het te overwegen een dergelijk project uit te voeren onder de naam Wijkaanpak. Het hanteren van een nieuwe naam voor elk nieuw project levert voor bewoners verwarring op. Wat hoort waar bij en waar kan ik terecht? Bovendien worden de activiteiten van Buurt aan Zet nu niet toegeschreven aan Wijkaanpak en daarmee mist Wijkaanpak een kans om zich te profileren.

4.1.2 Organisatie en ondersteuning als voorwaarde en als maatwerk

- Een goede organisatie van een project Buurt aan Zet is van belang voor het welslagen daarvan. Hetzelfde geldt voor professionele ondersteuning. Het is aan de gemeente en de andere betrokken professionals om daarvoor te zorgen. In een tijdelijk project moet men bewoners niet belasten met het vormgeven van de organisatiestructuur, tenzij de bewoners dat voor het deel dat gaat over hun wijk expliciet willen. In die zin gaat het om maatwerk per wijk.
- In Buurt aan Zet ligt het primaat bij de bewoners. Het niet betrekken van professionals in de besluitvorming is volstrekt legitiem. De deelname van vakinhoudelijke professionals aan de BAZgroep en aan themagroepen heeft al s voordeel dat de lijnen kort zijn en er snel kan worden overlegd. De keuze om dit wel of niet te doen is echter aan de bewoners.
- De ervaring in de twee Buurt aan Zet projecten leert dat procesmatige en inhoudelijke ondersteuning door professionals een voorwaarde is voor het slagen van een dergelijk project. Daarnaast hebben deze professionals gezorgd voor continuïteit en voor het leggen van contacten met andere professionals en de verantwoordelijk wethouder. Zeker wanneer men snel iets wil bereiken is dit nodig
- Wanneer er opnieuw een project zoals Buurt Aan Zet zou komen, moet meer aandacht besteed worden aan de relatie met de gemeentelijke politiek (vooral wijkcontactraadsleden)

4.1.3 Resultaten tellen

- De start van een project als Buurt aan Zet is zeer belangrijk. In heel korte tijd moest het wijkkoppel zorgen voor een wijkagenda waarmee subsidie bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken kon worden verkregen voor het project. Dat is gelukt en daar hebben bewoners niet veel van gemerkt. Vervolgens heeft het wijkkoppel veel tijd gestoken in het 'kwartiermaken' van het project Buurt Aan Zet (nadenken over en opzetten van de projectorganisatie en randvoorwaarden). Daardoor is relatief veel tijd verloren gegaan tussen de 'schouwburgavond' en het moment waarop bewoners het wijkprogramma konden maken. Vanuit bewoners is het signaal gekomen dat de tijd tussen 'consulteren' en 'activeren' veel korter had gemogen (na consulteren willen bewoners vanuit hun betrokkenheid en enthousiasme ook snel aan de slag). Hoewel het Ministerie een tijdsdruk op het gehele project heeft gelegd, hebben het wijkkoppel noch de bewoners dat als vervelend ervaren, eerder als prikkelend en stimulerend.
- Het snel uitvoeren van enkele aansprekende maatregelen maakt Buurt aan Zet op korte termijn zichtbaar en herkenbaar. Daarnaast moet ook gekeken worden naar de langere termijn, met maatregelen die beklijven. Het is van belang een goede verhouding te krijgen tussen korte termijn en lange termijn.
- Voor de deelnemers aan Buurt aan Zet themagroepen is het van belang dat resultaat wordt geboekt. Als dat niet gebeurt, is de kans groot dat men afhaakt.

4.1.4 Werkwijze die past bij een tijdelijk project

- Een project als Buurt aan Zet moet als project benaderd worden en moet geen permanent karakter krijgen. Als dat wel het geval zou zijn, zou meer transparantie nodig zijn voor wat betreft de keuzes die worden gemaakt en de besteding van middelen. Er zou dan ook meer legitimatie naar de wijk nodig zijn. Het ging nu om een extra budget, waarvan de besteding te verantwoorden is, maar wat ook de ruimte gaf om er op een creatieve en speelse manier mee om te gaan.
- Twee jaar is erg kort voor een project als Buurt aan Zet. De verlenging met een jaar heeft meer ruimte gegeven. Tegelijkertijd is ook zichtbaar dat de energie bij bewoners op raakt. Het is dan ook goed dat een dergelijk (tijds)intensief project ook eindigt.
- Publiciteit moet passen bij de cultuur van de buurt. Nieuwsbrieven moeten ook gelezen kunnen worden door diegenen waarvoor ze bestemd zijn. Bij een tijdelijk project als Buurt aan Zet past geen 'institutionele p.r.' zoals het ontwerpen van een eigen logo en briefpapier.
- Per maatregel of project moet vooraf duidelijk zijn of het gaat om een eenmalige actie, of om een onderwerp dat continuïteit nodig heeft en waarvoor in de toekomst andere middelen moeten worden gezocht.

4.1.5 Kies een passend schaalniveau

- Een buurt is iets anders dan een wijk. Wijk 3 is als geheel gekozen, maar bestaat uit verschillende buurten met heel verschillende culturen en verschillende problemen. Een volgende keer zou een duidelijker keuze gemaakt moeten worden voor een bepaalde deelbuurt, of zouden budgetten over deelbuurten verdeeld moeten worden. In dat geval moeten plannen ook duidelijk gebaseerd zijn op die verschillende deelbuurten. Voor wijk 1 geldt dat wel voor een passend schaalniveau is gekozen.

4.1.6 Vrijwilligerswerk waaraan wel eisen gesteld worden

- Deelname aan Buurt aan Zet is vrijwilligerswerk. Mensen doen alleen vrijwilligerswerk als het leuk is en als ze er iets mee bereiken. Daarom moet worden geïnvesteerd in teambuilding en in de onderlinge verstandhouding.
- Het stellen van kwaliteitseisen aan mensen die zich vrijwillig inzetten levert een dilemma op, omdat men blij is met iedereen die zich inzet. Toch moeten afspraken worden gemaakt over het omgaan met mensen die niet functioneren. Als dit aan de orde is, is het een taak van de professionele ondersteuner(s) om hierin bij te sturen.
- Wanneer het wijkteam de rol van opdrachtgever heeft voor een project als Buurt aan Zet, moet als voorwaarde worden gesteld dat leden van het wijkteam niet aan de BAZ-groep deelnemen. Het werken met andere mensen zorgt voor nieuw elan en voorkomt belangenverstrengeling.

4.1.7 Verantwoording op het niveau van concrete maatregelen

- In het kader van verantwoording van middelen past een (kwaliteits)toets van de uitgevoerde maatregelen en projecten. Is datgene geleverd wat was afgesproken en heeft het voldoende opgeleverd? Dit is niet bedoeld om projecten van BAZ financieel af te rekenen, maar wel om lering te trekken voor de toekomst.
- Het is van belang regelmatig stil te staan bij de voortgang van projecten en te reflecteren op de projecten die worden uitgevoerd.
- Het formuleren van abstracte ambitieuze doelen geeft een uitdaging en stimuleert creativiteit. Buurt aan Zet is echter niet het middel om abstracte doelen te bereiken, maar eerder een mogelijkheid om concrete maatregelen en projecten te realiseren. Daar mag BAZ ook op afgerekend worden, niet op het bereiken van abstracte en moeilijk meetbare doelen.

4.2 Nabeschuiving en aanbevelingen Wijkaanpak

De Hoven

In de Hoven kijkt iedereen terug op een succesvolle periode. Meer bewoners dan ooit waren actief, meer bewoners dan ooit zijn met Wijkaanpak bereikt. De ambitie zou nu moeten zijn om vast te houden wat in de afgelopen periode is bereikt. Er zijn drie wijkteamleden vertrokken omdat hun zittingsduur was verstreken. Voor 2005 zullen daarom extra wijkteamleden geactiveerd moeten worden.

Binnenstad

De reguliere Wijkaanpak heeft lang last gehad van het project Buurt Aan Zet, maar uiteindelijk heeft Buurt Aan Zet toch voor veel nieuwe impulsen gezorgd.

Toch zijn er enkele 'lessen voor de toekomst', voor zowel de binnenstad als De Hoven:

- Overwogen moet worden het fenomeen themagroep af te schaffen dan wel binnen een strak afgebakend tijds kader een tijdelijke 'themagroep' in te stellen. Bijvoorbeeld alleen tijdens 1 of 2 startbijeenkomsten om een thema uit te werken in een wijkprogramma.
- Het wijkteam een zwaardere verantwoordelijkheid geven in het bewaken van de voortgang, samenhang en afstemming van het wijkprogramma (procesbewaker) dan in de vorige cycli.
- Het wijkkoppel en het wijkteam zorgen voor een systematische en inhoudelijke bespreking van de voortgang van het wijkprogramma in de wijkteamvergaderingen.
- Het wijkkoppel en het wijkteam organiseren twee keer per jaar een overleg met de wijkwethouder om de voortgang van het wijkprogramma te bespreken.
- Te overwegen is ook de betrokkenheid van de wijkcontactraadsleden bij het wijkprogramma te vergroten.
- Teneinde de dynamiek van Wijkaanpak te waarborgen, is het wenselijk dat er vrije financiële ruimte is voor spontane bewonersinitiatieven.
- Neem alleen die activiteiten op in het wijkprogramma waarvan vooraf duidelijk is dat ze haalbaar zijn en een taakgroep ze ook daadwerkelijk oppakt

5. Overzicht BAZ- en wijkaanpakbudget

Wijkbudget 2003-2004 Wijk 1 (Binnenstad en De Hoven)	€
Wijkbudgetten 2003 en 2004	110.962
Wijkplanmaatregelen 2003 /2004	49.525
Snelle maatregelen	9.228
Organisatiekosten, pr en publiciteit	36.767
Verplichtingen	8.502
Diversen (m.n. voorbereidingskosten BAZ)	4.225
Nog te besteden	2.715
Totaal	110.962

BAZ budget 2002-2004	€
Buurt Aan Zet budget 2002-2004	680.680
BAZ Veilig	267.454
BAZ Verkeer	50.449
BAZ Schoon	223.365
BAZ Senior	66.368
BAZ Jong	49.885
BAZ Algemeen (BAZ-groep, organisatiekosten, publiciteit en PR)	23.167
Totaal	680.680